

mindre den pågældende samtykker – afbrydes, og sagen eventuelt overgives til politiet med henblik på efterforskning i strafferetsplejens former.

Justitsministeriet er enig med Skatteministeriet i, at der ikke i generel form kan gives præcise anvisninger på, hvornår der foreligger en sådan mistanke, at de nævnte begrænsninger i adgangen til at anvende skattelovgivningens kontrolbeføjelser indtræder. Det må bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, jf. herved Hans Gammeltoft-Hansen, *Strafferetspleje II* (1989), side 111 ff.

Lovforslag L 73 indeholder ikke bemærkninger, der søger at afklare det rejste afgrænsningsspørgsmål. Lovforslaget har ifølge de almindelige bemærkninger et andet formål, nemlig at affatte skattelovgivningens kontrolbestemmelser i overensstemmelse med de principper, der fremgår af Justitsministeriets redegørelse af 19. december 1996 til Folketinget om udviklingen i forvaltningsmyndigheders adgang til privat ejendom uden retskendelse.

Spørgsmål nr. 43:

Ministeren bedes tilsende Lovafdelingens vurdering af, om der kan være situationer, hvor oplysninger givet under skattemyndigheders kontrolbesøg ikke kan bruges af anklagemyndigheden under en senere behandling af et strafbart forhold, fordi da oplysningerne blev givet skete det ikke under retsplejelovens bestemmelser, som ellers gælder, når der er tale om et strafbart forhold.

Justitsministerens svar:

Som anført i besvarelserne ovenfor kan skattelovgivningens kontrolbestemmelser ikke anvendes i det omfang, der er mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold hos skatteyderen. I så fald må fremskaffelsen af oplysninger m.v. i stedet ske i overensstemmelse med retsplejelovens almindelige regler.

Såfremt skattemyndighederne i en sådan situation alligevel f.eks. under trussel om straf pålægger skatteyderen at fremkomme med oplysninger, vil der være tale om ulovligt tilvejebragte bevismidler.

Efter retspraksis beror det på et konkret skøn i den enkelte sag, om ulovligt tilvejebragte bevismidler kan tillades benyttet under en efterfølgende straffesag. Ved vurderingen indgår politi-

ets handlemåde i den konkrete sag (hvor groft et retsbrud) samt sagens alvor (hvilken kriminalitet og forventet straf) og bevismidlets betydning. Hvis sagen er tilstrækkeligt alvorlig, vil den materielle sandheds princip ofte få fortrinet, idet domstolene traditionelt har anlagt en pragmatisk holdning til anvendelsen af disse bevismidler, jf. Eva Smith, *Straffeprocess* (3. udg., 1994), side 20 f.

Det er således muligt, at dokumenter og oplysninger m.v. tilvejebragt i forbindelse med et kontrolbesøg, som ikke burde være gennemført efter reglerne om administrativ kontrol, ikke vil blive tilladt benyttet som bevismiddel under en eventuel efterfølgende retssag. Til illustration heraf kan nævnes dommen i Ugeskrift for Retsvæsen 1970, side 901 V, hvor den tiltalte ikke under politiets afhøring af ham som sigtet var gjort opmærksom på, at han ikke havde pligt til at udtale sig. Den begåede fejl fandtes at burde medføre, at den pågældende afhøring ikke kunne bruges som bevis til skade for tiltalte ved sagens afgørelse.

Ved vurderingen af, om en forklaring, der er tilvejebragt i forbindelse med et kontrolbesøg, der ikke burde have været gennemført efter reglerne om administrativ kontrol, skal tillades benyttet som bevismiddel under en eventuel straffesag, vil navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonvention have betydning. Det skyldes, at der efter konventionens artikel 6, således som denne bestemmelse er blevet fortolket i praksis, gælder et forbud mod selvinkriminering. Det vil f.eks. være i strid med forbudet mod selvinkriminering, hvis anklagemyndigheden under en straffesag mod en person benytter en forklaring, som den tiltalte har afgivet under trussel om straf, hvis der på tidspunktet for forklaringens afgivelse allerede var en begrundet formodning om, at vedkommende havde begået en strafbar handling (se f.eks. Saunders mod UK, dom af 17. december 1996).

Det tilføjes, at der i de beskrevne tilfælde endvidere vil kunne blive tale om at iværksætte tjenstlige reaktioner over for de pågældende embedsmænd.

Spørgsmål 47:

Det fremgår af de foreslåede udvidelser i § 1, nr. 5, § 3, § 4, § 19 og § 20 om politibistand uden retskendelse, at justitsministeren efter forhandling med skatteministeren kan fastsætte nærmere